نومیر ۲۲ (ذی الحجة ۲ ۱۳۳۵ هجریه) (سنتابرک ۱۷ ۱۹۱۷ میلادی) (یرنجی یل) (تیمیرخان شوره)

شورا

Аксай, Абдулхакиму Догомову.

مساوات گازیتینی بهاسی بر یلغه ۴ منات. آلتی آیغه ۲ منات. شوندان آرتغه مشتریه، قبول ایتیلمز.

یازیشده اعلان ایتیلمز. یازیشدان راتبی باسمغه سوریلسه راتب قبول ایتیلمز. اعلانلرنی هر سطری روبله ۲۵ کپیک آله بر کرن باصمغانغه، شوندان آرتق باسدیرمغانغه کیمده ایتیلمز.

خلقغه فایده سی عام مقاله لر یازیسه گازیتده باسیلماغی چیقاره جق، نیچکده باسیلمای قالغان مقاله لر قایتاریلماجق.

گازیتنی ادریسن الشدیرمغه سویگن کشی ۳۰ کپیک یبرسین. شولای توکل شو ادریس نی الشدیرماز.

گازیت کریازمغه سویکن کشی گه بزن ادریس شورتیمیرخان شوره محمد میرزا ماورایوف

Г.-Х.-Шури, Д. о.
М. М. МАВРАЕВУ.

Дагестанский Филиал Академии Наук РУКОПИСНЫЙ ФОНД

شو جمعه ده بر هر شیئ کورن چیقاغان گازیت، شونی یوررکلی بولو: شریعت غدیارانغان کوبیده خلقغه علم هنرنی، آلیش بیرشنی یاشاولوقنی بولدارین کورسته ماق. داونکی بوسون اوزکه قاچه لقلانی آراسندغی سیاسی ایشلنکی بوسون خبرلرین یازق خلقنی بیلیمن هنرین ارتدیرماق.

ریغانی توشمان قولونا توشوری*

گینیرال گارنیلوفنو حاره کیتی*

روسیه حکوماتین آزابلاغان کونله نی چینك اوللولاری بوگونگی گونله ردیر. روسیه نی اچینده گی نظامسیزلیق عسکرله نی اچینده گی (چین سیزلیق) چه ریوده دازولانی ساقلاردای کوچ قویمادی. شوسایالی هارا اونغایلیقدان فایدالانیپ باجاراغان نه میس له ر روسیه نی اچینده گی بوبوشلوقدان نظام سیزلیقدان فایدالانماق ایچون آنی اوستونه تابابوهالیکی کرنله ردیه ك گوجلی چابوروللوق اه تدیله ر. عسکه رلیکنی تربیه سین تاس اه تگه ن بزین عسکه رله ر توشمانغا قارشی توروپ بولمای (ریغا) دازوسون تاشلاپ ایچگه تاییشدیلار. شولایلیق بولان اوروسیانی ایك اوللوشاهار لاریندان بیری توشمانی قولونا توشدی (ریغا) نی آلماق ده گه ن اوموت — نه میس له ردیه داونو باشیندان به ری بوسادا — آلانی هالی بولغونچا اه تگه ن چابوروللاری باریده اوزله گه زارالغا بولغان ایدی. بوگون آلانی اوموتلارین توودورغان زاتداشه کسیز — عسکرنی اچینده گی شوبایاغی چین سیزلیق — نظامسیزلیقدیر.

گوجلی توراغان — کیره پوست) لار بولان تورشالغان (ریغا) شاهاری بولان (دیوینا) دیگه ن اوللو اوزه ن ده — نه میس له نی روسیه نی اچینه ایروقدا (په تروغراد) غاتابا اه تیلگه ن یوروشله رینه به ك یاخشی قارشیلیق اه ته ایدی. هالی (ریغا) نی توشمانی قولونا توشوروبولان (په تروغراد) غاتابا یول آچیلا. اوزوقدا بوسوزده ن (په تروغراد) آلیناجاق ده گه ن ماعنا آنغلاشماس!

هالی بوساعاتدا نه میس له نی عسکر له ری توراغان یه رده ن (په تروغراد) غا آلتی یوز چاقیریم چاقی یه ربار. آندان باشغادا (په تروغراد) بولان (ریغا) نی آراسیندغی یوللانی یامان باتماقلار قالین آغاچلیق لار بولان تولو بولماقلیغیدا — نه میس له نی قوزغالیشینه یاخشی چه تیم لیك اه ته جه گی به لگیلی! ته ك نه چیك آلایدا ریغانی توشمانی قولونا توشوو توتاش اوروسیا خلقینا آوورتیدی. هالیکی حریتدان کوپله نی یوره کله رین سووندو گه له جه ك بولاجاق اوموتلاغا اینا ملیق نی تایدیردی. حاتتا — توتاش اوروسیانی عازابلاردای گوچلی بولغان بو اوللو ایش — روسیه نی باشینا اوزینده ن ده اوللو ایشله ر اوللو قایغی بالاهلار گه لتیردی.

—: ۲۰ نجی آوغوستدا (باش مینستیر) که رینسکی گه (غاصودارستونی دوما) نی چیله نی (لیووف) ده گه ن کشی به ك قایغیلی آچی خاباز آلیپ گه لدی: اوخابارداباریده عسکرله نی باشی بولغان گینیرال — گارنیلوف یانغی پاچالیق نی باشیندا غی باریده (مینستیر) له نی تایدیریپ پاچالیقنی ایشلرینده داونو ایشلرینده تیزلیك بولان اوزینه تابشیرسین ده پ بویروق اه تگه ن دیگه ن خاباردیر.

(که رینسکی) (لیووف) نی سوزینه اینانمای ته گیرام بولان بو ایشنی حقیندان گینیرال گارنیلوفنی اوزینده ن سوراپ قاراسا — آندان دا (لیووف) نی سوزینی گه رتیلیگین بیلدیرته گه ن خاباز آلیندی.

سونغ — که رینسکی، گارنیلوف نی بو ایشین وطن غا حریت غا خیانا نلق ایکه نین توتاش اوروسیاغا مالیم — معلوم اه تیپ آنی اورنونا گینیرال (کیلیمبوسکی) ده گه ن کشینی به لگیله دی.

آسکه رله ردن گارنیلوفغایان بولغان لاری آتلی آسکه رله نی خیلیسی یایاو آسکه رله رده نده بیراه کی یولك لاردیر بو آسکه رله ربولان گینیرال گارنیلوف — داروللانی داقاراوسوز تاشلاپ (په تروغراد) غاتابایانغی پاچالیقنی وازیرله رین قوولاماق اوچون یوروش اه تگه ن ... بیزین اه سیبیزگه گه له، قاردا شغا کوستوروپ سالاغان نامارتنی ایشینی آرتی اونغ بولماسدیب بیز اویلای بیز حریت ایچون نه چه سی بیللار — دان به ری قوربان لار به ره، قان لار توگه گه لگه ن اوروسیا خلقی حریت نی قانغابویاماغا آنی قانغابویاماغا راضی بولماسده پ روسیه نی هاربیر یاغیندان گه له گه ن ته گیرام لاردا باشیندا که رینسکی بولان غی یانغی حکومات غایان بولاجاقلیقلارین آرت تاموجوقانینا قادار (که رینسکی) نی یانی بولوب حریت نی جانینه قصد اه ته گه ن گینیرال گارنیلوف بولان یابوشماغا حازیر ایکه نلیك له رین بیلدیره له ر. اوزوقدا بیزگه به لگیلی — گارنیلوفنی تایاناغان یه رله ری (کاده ت) له ر (بوژوآزیا — بایلار) هامراه سکی پاچانی یانی بولوب ایش گوره گه ن آداملار اوزوقدا یوز توقسان میلیونلق خلقنی حریت ایچون گوزیاشی اورتوناقان آقدیریب تیله گه ن تیله ك له رین الله قابول اه تین .. هالی بیزگه بیرزاتدا به لگیلی توگول؛ ته ك گارنیلوفنی یانی بولغان گه نیرال لانی کوبوسوتوتولغان. اوزاقغا بارمای گارنیلوف اوزیده توزاقغا توشسه گه ره ك.

بیزین داغستانلیلانی یوره کله رینه به ك آوورتیسه جه ك بیر آچی خاباز نی داوبه رگه یه رله شدیرمه سه ك بولمای اوخابارداپه تروغراد غابارانغان گارنیلوفنی آسکه رله رینی باشینا بیزین (توزه منی یادیویزیا) داغستان آسکه رله رینی بولماق لغیدیر.

مساوات گازیتینی بهاسی بر یلغه ۴ منات. آلتی آیغه ۲ منات. شوندان آرتغه مشتریه قبول ایتیلمز.

یازیشده اعلان ایتیلمز. یازیشدان راتبی باسمغه سوریلسه راتب قبول ایتیلمز. اعلانلرنی هر سطری روبله ۲۵ کپیک آله بر کرن باصمغانغه، شوندان آرتق باسدیرمغانغه کیمده ایتیلمز.

بیزگه مونوچینك ده اوورتیه جك یه ریده
حریتی چینك اوللو دوشلاری بولغان
بو آسکه رله نی آلدانیپ اوزله ر بیلمه ی
حریتی غاقارشی چابوودور . هالی آرتدا
آلینغان ته لگیرام لاری معلوم اه تیوینه گوره
بیزین آسکه رله ر اوزله نی نه تمه گه وقایسیلاری
آلیپ بارا غانین تیشلی کوریده آنقلاپ ، روسیه نی
ایچده گی ایشله رینه قاتیشماغا سویمه ی
گه نلیگین گینیرال کارنیلوفغا بیلدیرگه نله ر
بوخا بار اوزوقدا بیزین سویوندیره جك .
بیزین آسکه رله نی کارنیلوفغا اوزله ی مورادین
شولای آچیق آیتما قلیغی آلانی اوستونده گی
حریتی نی بوزچون توشوردو . تانغ چولپاندان

(باشقه باشقه خبرلار) (۲)

(تاتارلغه مختاریت)

قزانده عالملر لنی مجلسی نیده بسرمان عسکرلینده
بسرمان لنی عمومی مجلسی نیده وکیللری جیلف
بیرمجلس ایتگن . شو مجلسده بارده وکیللر
یاراشیف ، هالیدن باشلاف بیرده توقتامای
مختاریتغه یاراشیف ایش نی یوروتمه گه قرار
بیرگن . آنی یوروتماقنیده بسرمانلانی عمومی
مجلسینی بوینونه سالغان . اومجلسده هالی
آنی یوروتماق اوچون اوزلنی آراسندان ۱۲
ادم تانغلاف شو ادملار اوزلنی ایشین یوروتمگه
باشلاغان .

(۲) «مختاریت» خلقنی اوزلری سویکن کوریده ، اوزلنی اختیارنده یوروتمگه قوتماق دگن سوز .

بسرمانچه رسمی یازوو

«اورینبورغ» دگن شهرده غی بسرمان لنی کامیتیت لری اوزلنی آراسنده بوسون ، کامیتیت لنیده شوندا غی حکومتنی اداره لرینی آراسنده بوسون بارده یازونو بسرمانچه ایتف بیرمگه باشلاغان .

اداره — بیزین داغستان ده ده کامیتیت لنی آراسنده بیرده اروس یازوو بیلمیکن خیلی ادملار بار کامیتیت لنی اوزلنی آراسنده غی یازوولار بیزین آرابیزده یوروگن ، بیزنی اوزوبوزنی بیله گن تیل بولاون بوسه بیك یخشی بولور ایدی ؛ اروسچه یازیلف گیلگن زاتنی آنغلاماماقدان ؛ اونو بیزین تیلگه ترجمه ایتف بیرمگه گشی یوقلوقدان شکایت ایته گن کامیتیت نی چلین لری بیك کوف بار .

(داغستانده)

(یانغی اوبلاستنوی کامیسار)

۳۰ نچو اوغوستده شوراغه گیلدی هالی خلق سایلاغان ای اوبلاستنوی ساویت سایلاغان یانغی اوبلاستنوی کامیسار (شاخانوف)

دگن گشی شوشاخانوف دگن گشی تیرسکی اوبلاستدان قاراچایلی بسرمان گشی . اوزوده یخشی یوریشت (ادوکات) ایکنگه هار ایشده صبرلی باجارولو ادم گورونه . آنی آیتاغان خبرینه ایته گن ایشلرینه قاراغان زمانده داغستانغه یخشی عادلده ایتف هار ایشلنیده نظامغه سالف ایشلیر یمیك تورحاکم گورونه .

هالی بولغونچه بولغان کامیسارلار تورلوتورلو سبب لیر بولوف داغستان نی قوروف بولماغه گیرکلی کوریده عادل ایتف بجارمدی . اولانی زمانیندده داغستانغه عادل ایتمگه ده تینچ ایدی ، نیچیکده شو هالی کیلگن یانغی کامیسارغه بك قیین زمانده بولده و بوسا ده اول آنی باجاریرف اومودت ایته مین وطنی داغستان نی سویه گن هار گشی گه بورچ شو یانغی کامیسارغه ده مطیع بولوف هار یاغیندان اوغار ایتف بولاغان کومیك نیده ایتمگه .

(انگلیس له نی دینگیزده گی کوچو)

دانیمارقالانی «ایکستر ابلادت» دگن کازیتی انگلتره غه باریف گیلگن ادملار انگلیس لنی داوگیمه لری نه قایده بوله اول کوچ بیرزاتده ایتف باجارمایغان زمانده . گیرتی ، انگلیس لنی داوگیمه لری ؛ «کیل» دگن گیرمانیالانی گیمه لیری تورا غان بیرنی اوستونه چاووف شوندا غی گیرمانیالانی داوگیمه لیرن شوندان قووالمه ماغه ، بوزماغه گوچو یتیشه بوسه ؛ یاده اوزلنی گوچو بولان دوشمان نی ینگیف داونو توقتاتف بوله بوسه . انگلیس لنی گیمه لری کوف بولماغه ده اولانی گوچوندن حیران بولوف قالماغه ده یاراى ایدی امما بیز گوره بیز : دنیانی اوستونده اینك گوچلو انگلیس لنی «دوننما» سی (۱) بوساعت ، گیچی یاش چاقیده گوچسوز چاره سیز قالیف توره . شولای دوننمانی ماقتا

غینچه انسی تورماق بیرآزده یخشی بولور .

انگلیس لنی خلقینی مجلسینی (ای گاسودارستوینتی دومانی) ادملارینی آراسندان بریسی شولای ایتغان : «اسوج» ، «نوروج» دگن فاچه لیقلار تاریف مالنی بیرماقنی حقیندان انگلیس لیگه ایتگن تکلیف نی (ای اولارداان طلب ایته گن زاتنی) قبول ایتمگه انگلیس لنی گوچو یتشمی . نیگه دیسه ساو دیگر گیمه لنی ساقلامغه بیرچه بیرمگه چاقی داوگیمه لری یوق . قاراغیز ! انگلیس لنی کوچلو دوننماسی شو زاتنی تمام ایتمگه ده گوچو یتشمی !

(۱) «دوننما» داوگیمه لگه ، دینگیزده گی گوچگه ایتیله غان زات .

شوروده شهرنی «دوما» سینه ادملارتانغلایغانده

شهرنی «دوما» سینه ادملار سایلایغان زمانده بسرمانلار ۳ نچو نومیرلی کانویرت سالاجاق ایدی شو زاتنی شهرداغی بارده بسرمان لاغه ده بیلدیرف اولاغه کانویرت لیرده یتشدیرگن ایدی . ۲ نچی نومیرلی کانویرت لیر اروپانیکی ایدی . ۳۰ نچو اوغوستده بارده کانویرت لنی یاشیك گه ساله جاق ایدی . ۲۹ نچو اوغوستده بسرمانلانی یاغیندان اروسلانی آرتدیرماق اوچون «افندیوف» دگن چنوونیکده «ابلو» دگن بیرداغی گشی ده بیرجهوتده بسرمانلانی بیربیر ایشن بیلمیگن ادملارین آلداتف ، اولاغه ۲ نچی نومیرلی اروسلانی کانویرت لیرن اولشه بولغان . شو زاتنی بسرمانلار بیلف ، ارتیندان توشوف ایکیده بسرمان گشی تومماغه توشوف قولونده بولغان ۲ نچی نومیرلی کانویرت لنیده قولوندان چیغارف آلف ایکیسینده بیك یامان کوییده توبیلف تافتاف بی ابوز ایتگن . جهوت قولغه توشمه گن .

اداره — ملت گه خیانتلق ایتگین ادملاغه تیشلی جزاسین بیك یخشی ایتمگه گیرك . شو ادملارده شولای خیانت لیق ایته بولغان بوسه ؛ اولانی ایشین بسرمانلانی محکمه سینه بیرف اوندان چیقغان قرارغه گوره اولاغه ده جزا ایتمگه گیرك ایدی . باردا خلق اوستونه جیلف توبیله ماق نیچکده بیزین بسرمانلاغه اوشاولوزات گورمیمین . یا شریعت یاده عقل اوغار یول بیرمی .

(داوتوخبرلاری) (رسمی)

«ریگا» یاقده «ریکیولد» دگن یرده بیزبن ارتده‌غی عسکر لنیده دوشمان نی الداغی تابونوده اراسنده از اتیشماق بوله باشغه یاقده الشیماق یوق. رومانیا یاقده، کافکاز یاقده باشغه الشیماق یوق. موسکوا — اوردودان گیلگن تلگرام غه دارا غاندا ۲۵ نجی اوغوستده عسکرنی کامیساری «لیندی» دگن کشی نی اولتورگن.

(پتروغراددان قاچه غان ادملار)

موسکوا — «و. و.» دگن گازیت شولای آیته: «ریگا» نی داوغطیلنده بولغان زاتلار سیبلی پتروغراددان قاچه غان ادملار بک کوف. ماشین غه بیلیت آلماغه سویه گن ادملاغه، بیلیت آلماغه نه گون بیرک یتیشه گینن بیان ایتگن بیرکاغز بیره. شولای ایتمه سه بیرک بولان توقتاغان ادملار کوف بولوف بیلیت آلماغه بیرک یتشمی کوف زمان قاراق تورماغه توشه. بیر بیر ادملار اوزلگه دف بیلیت لیر آلف کوف ارتیق خبر ایتف ساته.

(ایران یاقده)

«ستاره ایران» دگن گازیت نی اداره خانه سینه شولای خبر گیلگن: تورکله نی عسکرلری بیرده داو بولمای «بان» دگن پیرگه گیلف شو نوالغان. اروسلانی عسکرلیری «کاشان» دگن پیرنی کویوندی قویوف «قم» دگن پیرگه قاتغان.

اصفهاندان شولای خبر گیلگن: اصفهاندان اروسلانی چیرولیری قایتف گیتگین. اونده اروسلانی بک آز عسکرلیری قالغان.

گیرمانیالانی خبری

موسکوا — «او. ر.» دگن گازیت شولای یازه: گیرمانیالار ایتاغان زاتغه قاراغانده: ریگانی آله غانده گیرمانیالانی یانغیز بیرگشیسی اولکن. ایکی اوچ گشی یاره لانغان. شو بیزکده گیرمانیا لغم «ریگاده» توشگینن سانامای ۴۰ توف توشگن ۱۷۵۰۰ ادم اسیرده توشگن.

طرابلس ده داو

رومما — طرابلس دن شولای خبر گیلگین: ۲۲ نجی اوغوستده ایتالیالانی عسکرلیری «روسا» دگن پیزدن چیغف باره غانده «آغیلی» دگن پیرنی یوروغونده بیش توف بولان اوستونده تورکله نی ابسیرلریده بولان بیش منک چاقی عرب لانی چیریوو تابولغان. کوچلو داودان سونغ عرب لار چاچیلف گیتگن. ایتالیالغه ۲ توف ۴۱۷ توبیک ۳۰۰ آت، بایراقلار توشگن. عرب لاردان منک چاقی گشی گه ضرر بولغان.

بالقانده

کوزفو — دورت گوندن بری دوشمان «مناستر» نی توفغه توته. «مناستر» گه ۱۳۳ توفنو گوللیسی توشگن. («ویلهلم ریگاغه گیلدی»)

ستقهولم — «ولف» دگن گیرمانیالانی تلگرافیسی آجینته سی شولای آیته: «ویلهلم» ۲۴ نجی اوغوستده «ریگاغه گیلگن. شو شونده غی عسکر لگه شولای کلام ایتگن: «ریگا» نی آلماق سیبلی گیرمانیالانی بارده یاقده غی سنگیرلرنده اولتوشا تلیق بولدو. داو نیچاقی اوزاق بوسه ده بیزبن ساووتو بوزحاضر بولاجاق. وامّا «ریگا» نی آلغان سونغ داو تیز بیترردف اومود ایته مین.

داو نیچاقی اوزاق بوسه ده دوشمان نی اوستونه یورک لریگیز نیده شات ایتف، تیمیر یمک قاتی نیت بولان هجوم[2] ایته گن سین.

(۲) «هجوم» دگن زات اوستونه چانما قدر.

(اوستونده گی ادملاغه مطیع بولمایغان عسکر)

موسکوا — بیر پولک نو عسکرلری پولکونیک «بیکوف» دگن گشی نیده کاپیتان «کلوبوف» دگن گشی نیده. اولتورگن. شو پولک گه ساووت لریغیز نی پیرگه سالیغیز دف آتلی لار اراغه آلغان اراغه آلینغان سونغ شو پولک، پولکونیک نیده کاپیتان نیده. اولتورگن ادملانی قولغه بیرف ساووتلارین پیرگه سالغان.

شو کونده «سیرگیف» دگن پولک سنگرلگه بارمایبیز دف توقتاغان بولغان. ابسیرلرنده ایکی پولیموتو بولانغی تابون نوده یوزچاقی سالدات نیده. اراسیندان باشغه ایتگن سونغ شو پولک نو قازاقلار اراغه آلغان. اراغه توشگن سونغ شو پولک اولنی اراسندان پولکونیک ایتف سایلاغان «چایکین» دگن گشی نیده باشغه اراسنده غی فتنه چی لنیده قولغه بیرگن. هالی شو پولک داوغه گیتگن.

هواده داو

لوندون — (رسمی خبر) تونه گون هوادان بیزبن داو گیمه لنی اوستونه ایتگن هجومدان بولغان ضرر شو صورتده: ۱۰۷ ادم اولدو ۸۵ ادم یاره لاندی.

(ایری فلان چی بارون فون — ریختهوفین)

«او. ر.» دگن گازیت گه شولای خبر گیلگن: فرانسه یاقده غی سنگیرلیرده بار گیرمانیالانی مشهور ایری فلان چیسی — ریختهوفین ده آتی یولداشلاریده. شو ایری فلان چی لار یتی آینی ایچینده. دوشمان نی ایکی یوز ایری فلانین پیرگه توشورگن. ازو ریختهوفین دوشمان نی ۶۰ ایری فلانین پیرگه توشورگن. دوشمان نی ۱۲۱ ایری فلانیده ۱۹۶ فولیموت ده توشگن آلانی قولونه.

شو هوانی ایگیتی ازو بوزغان بارده ایری فلان لانی تومیز لیرن اوینو تامینه یازغان دی؛ بوزولغان دوشمان نی ایری فلان لاری نی ماتور لاریندان چیراقلار ایتف ایونه تاغف توره دی.

(ارتده گلگین خبرلار)

گازنیلوف قولغه گیلگن

ازوگر مطیع بولغان عسکرلنیده الف گنیرال «گازنیلوف» پتروغراد غه، هالی بار حکومتنی اوستونه گیله تورا غانغه حکومت آنی توتماغه دف آنی آلدینه عسکرلر پیرگن ایدی. ایکی ده طرفنی عسکرلرینی اراسنده نه بولغانی، اولار نه پیرده قارشی بولغانی هالیده محکم بیلینمی. امّا هالی ارتده گیلگن تلگرام ده بار: گازنیلوف نو فتنه سین باسیلدی دیو اوده قولغه گیلدی دف. شو خبرنی بیانی، گیله گن نومیرده بولاجاق.

بیزبن دیویزیا حکومتغه مطیع لیگین بیلدیرگین

پتروغرانی اوستونه باراغان گازنیلوفنو عسکرلری بولان بیرچه بار ایدی بیزبن داغستان نی فولک لریده اوزونو اراسنده بولغان کافکاز آتلی دیویزیا سیده. حکومت اولانی آلدینه ده یبرگن ایدی اولاغه ایشنی بار کویون انغلاتمغه دف بسرمان لانی وکیل لیرین. هالی ارتده گیلگن تلگرام لارده بار: شو بسرمانلانی وکیل لیری گیلف ایشنی، حقیقت نی بیلگن سونغ بیزبن دیویزیا پتروغراد غه حکومتغه اوزلنی مطیع لیگن بیلدیرگه اوزلنی اراسیندان تانغلاف وکیل لیر یبرگن. اول وکیل لر پتروغراد غه بارف حکومتغه بیلدیرگن: بیز حکومتغه مطیع بیز؛ بیز حرّیتنیده آخرینه یتشگنچه ساقلاجاقبیز؛ بیزبن کازنیلوف بولان کیلماق لغیبیزدا ایش بیلمه ماقلیغیبیزدان ایدی دف.

اعلان

۱۳۳۵ نجی ییل ۵ نجی ذوالقعده ده کوبدانلی عیسی حاجی نی اولانی حمزه نی مناص دگن استانژه غه یتشکنده ازوماشیندان توشوف بیر قرآنده دلایل الخیرات ده مکاشفة القلوب دگن کتابده بافضل دگن کتابده بایلانغان قول یاولوق ماشین نی اوستونده قالغان شو نو تاووف قایتاریه بیرگن گشی گه بیش منات آقچه بیره.

(گنرال ولسكى گيلماق)

٣ نجو سنتابرده شوره غه گيلدى الديث گوبيرناطور بولوف تورغان ولسكى اوى اهلسوبولان بيرچه گيلف اول توشدو نوح بيك لى اويونه. ٤ نجو سنتابرده ايرتين ساعت ١٠ ده ادراملارى اراسينه قالمقال توشدو ولسكى گيلگن دف ايته نه بوساده يامان ايش اوچون گيلمگه يارامى اوغار گيتدف ايتف شهرداننايديرماغه گيرك دف. شوكويده بيرآزده آرتيق آتى بى ابورايتمگه گيرك دف حرّيتغه يارامايغان خبرلارنى ايتاغان آدم لاردده بولدو. نيچكده آنى ايشين سالدى شوره داغى ملّى كامتيت گه اولارانى حقيندان اوزليرارى يوگورگن زاتنى ايتمگه. شو دور تونجو سنتابرده اخشام ساعت ٥ ده كمتيت جيلف آنى حقيندان اويلاشف سويلگن سونغ حكم ايتدى بوگون ولسكى بيرين اوستوبوزگه گيلگين قوناق ايگنگه اوغار اوزوبوزنو حرمت ابوروبوز بوزولاغان ايشلنى ايتمگه يارامايدر اوندان حرّيتغه ضرر لى ايشلير ملتگه خيانت فيشنه ليس بولماغان چاقى زمان. نيچك بوسده ده شولاى قوناقليقده توروف گيتسه توگول دائم وطن توتوف اول شوره ده تورماغه يارامايدر دف. بيرداغى آنى حقيندان اويلاشتنوى كامتيت گه يازغانلار باردى شوغارده قاراف اوغار ايتمگه تاريقلى جزانيده ايتمگه. ايتمگه توشنه بوسه.

(اداره غه مكتوب)

(تيل مسئله سى) باشى آلياقده چيققان نومير بولدى

بزاوز تيلبز بولا اخوساق استانبول لردندده وزگه تورك قوملردندده آيريلف قالمغيزدن سويلسك بزاوز تيلبز بولان اخوغاندا. مثلا استانبول لردن آيريلف قاله جغيز گرتى توكل موسده ده استانبول ده اخوساق استانبوللغه هلى دن آرتف بايلانه جاغيز گرتى. اراده تانيشلف بيلشلك كوف بولر وده بر فايده. امّا اول فايده بزاوز تيلبز بولان اخوغاندا بولغان فايده دن آرتف فايده مو بوير بيرامغه گرك. مكتبلر بيرده اخولغان تيلنى ده جاهل لر بز سويليگن تيلنى ده باشغه باشغه ايتف دورعقنى قيين لغنه تنك لك ايتگن فايده مو بوير بيرين ويلاشمالى. مكتبلرده عمى تيلده جاهل لرده گى تيلده بز بولمف نه قدر فايده لى زات ايكنن آلياقده سويلدك. حتّى اول بولمسه بزگه علمده معرفتده جاهل لك بولميغانده آنغلاتدق. مثلا استانبول لى تيلى ده بزين تيلده اصلده بر تيل. بريسينى خلقى بريسين آز بوسرده آنغلاى. تانشمف تيلشمف اچون شوقدر زمان توگلمركن. توگل سه آلياقده ده ايسگرلگن كويده مكتبنى بشنجى ياده آلتنجى بيلده. ياشلغه ايكى آينى اوچ آينى ايچنده استانبول تيلنى اويرتسك يرامى. تانيشمق بيلشمقدن مراد قيين تنجين انغلاف كومك لشمف كومكلشمقنى تيل برلك آرتف ايته بوسه ده كومك لشمف ازو تيل بيرلك كه توقنا بغان زاتده توگل. استانبول لى بالقانلر بولان داووبان زمانده بزدن اولغم هيچ بر كومك بولمدى. امّا تيلى باشغه بوسه ده هندستاندن استانبولغم آلتون كموش اوزن دى بولف آنف توردو. استانبول لرده بزده دغيده باشغه تورك قوملرده مكتبلرده علم اخومق اچون يراشف بر تيل توتمغه گرك لگندن سويليك. اول تيل يانغيز استانبول لى كبى ده بولمى قزان لى كبى ده بولماى قريم لى كبى ده بولمى آذربيجان لى كبى ده بولمى بزين قموق لى كبى ده بولمى باريده. قوشف ايتگن بر اورتاق تيل بولر موركن. ياده يانغيز مثلا استانبول لى كين ياده باشغه بر قوم نى كين تانغلاف شونو اراغه سالف قوتمغه گرك موركن. باريده تورك تيللر بر ينكى ده اوزگه لى كبى ده قوشولف ايتلگن اورتاق تيل بولمغه گرك بوسه بز شونو حقيندان آرتده سويلجغيز. يانغيز برين تانغلاف اراغه سالنه بوسه بز مونو حقيده ايكى ياشغه سوز آيته بز. اوّلغى سوز بز بو: مثلا استانبول تيلنى تانغلاف اراغه سالساق مثلا قزان لى كبيده بزين قموقلى ده جاهل لرى باره باره بش آلتى يوز ييلدن بوسه ده استانبولچه سويليگن بولف قالرگن اموت بارموركن. يوق بوسه اولاى سويليگن بولمسه ده قايرماى موركن. قايرماى بوسه مكتبده عمى تيلده جاهل لى اراسنده عمى تيلده باشغه باشغه بوله جق. آنى يخشى توگل لگون آلياقده بيان ايتدك. اولاى بوسه آندن ايسه بزگه مكتبده عمى تيلبز نيده جاهل لر بيزنى تيلنده بر ايتف يوروتف اوچ درت آينى ايچنده باشلغه استانبول تيلنى ده اويرتف تورمغيز قولاى. باره باره بزين جاهل لرده استانبول لر ميك سويليگن بولف قالمغه براى دگن اموت بار بوسه نچاقى ده يراق اموت. بولاى بولور بولماس يراق زاتلر بولان گشى آنا تيلن قوتمغه يرامغانن آلياقده ايسكرك. دنياده عمى باريده تورك جنسى تيلن هيچ باشغه لقسن بر ايتمف نه قدر قيين ايش بوسه بر ايتكندن صونغ بر حالده صاقلاف تورمقده. شول قدر قيين ايش تورك تيل اوزاقده بر تيل ايدى. باره باره هر ياقده بر باشغه كويده سويلنه گن بولدو. هر بر ده گى قوملنى عادتلريده معيشتلريده باشغه باشغه بوله. اولنى باشغه لغى تيلنى ده باشغه لغين توودوره دنياني طبيعتى شولاى. طبيعت ازو اينگن زاتنى آلدين توتف قالديرمغه توشسه هر زمان يالقميغان تاميغان كوچ قوت تارق. اولده دائم بولف تورسه چى يخشى بولر ايدى. بولف توره جغى معلوم توگل. دنيا دائم آلشنه توره غان زات. اروس فاچه لق اوز قولنده. عمى دين نيده بر ايتمگه تيلنى ده بر ايتمكه نقدر قصدلى ايدى. بوگون نچيك بولف قالدى. ايكنچى لى سوز بز بو: تورك قوملر بر اشف اراغه سالمق اچون بر تيل اقتاراغانده تورك تيل لى اراسنده باشغه تيل قوشلمى انده تازه قالغانى تبشلى بولمسوركن. شولاى بولسه بزين قموق تيلنى تانغلامغه توشمسمو. ايكى يوز ييل اول اروسلر اوز تيلين سان ايتمى باى لرنى قفولرنده. فرانسيز تيل سويلنه ايدى. اخومق يازمقده فرانسيزچه ايدى. شول سايه لى فرانسيز لى شارلتانلرى اروسلغه گلف بايلنى قفولرنده ابورلو سيلى بوله ايدىلر. صونغ اروسلنى ايشر بيله گنلرى ايش تاوف اوز تيللرين توتدولر هلى فرانسيز تيلدن ايسه اوز تيلن منك قات آرتف سوپرلر. شول ايكى يوز ييل اوّلغى اروسلر ميك بزده هلى اوز تيلبزنى خدرين ييلمى قالمايق. صونغ هوكنمكه توشمسين.

(ابوسفيان) (بيمدى)

(بيرداغى مكتوب)

مين داغستانسكه فسيتنى مليز يالانى اى داغستان داغى باردده كمويلانى كمتانى سكريتارى درنغلى حمزة قديوف مان مغده ايتدى مناص اول لو ابراهيم بن عمر ويولدا شلاريده بيز شوره ده قوللوق ايتگن كمويلان هاليدن سونغ يگيرمه مناتغه قوللوق ايتف بولمى بز. بيزگه بولسون شول كمسياگسگن ايغه اون تومين شول زمان ايتر بيزديدى. شولاى ايتدى بلان بياغى كمتانى فرسده اتيلى جواديك بايدار بايوفغه وتميرخان شوره اوكروكنو كمساري جنكو تيلى يوسف قادى گه ده بولاردده اويلاشنى حاكم لرينه بيلديردى بو ايشنى اندان جوابده بولمغنغه گوره هاليده ازوده اوكروكنو اتوتانده بولمانغه گوره بسرمان لانى ايشى بولاى يايلف قالمه بارامامس دف فكت له بى آلف بارمغه اوكروكنو كانسيلارينه استرا جنيك لنى چاقيردى. الاردده الانى آلف كتدى ليز اوزلنى قاردا شلارى كمويلانى عميده الديلار كمويلارچى هيچ بارمديلار. حتّى شوره اوچلكه نى كمسارى ازوجز كيلى حج غازى محمدوف فكيت له نيده. توسنا قلنيده آلف ازو يوروى ملّت اوچون قوللوق ايتمين ميندف حمزة قديوف

سعيدنى بايتالى تاس بولدو. اطلى بيونلو عبدل نو اولانى شوره اوكروندن تيرين ايل قوناندان توسو صاز تور يالى اوتغ ياغيمه اوغان. دورت ييل بتكن شونو تافغان گشى دن بيلديرماقنى طلب ايته اوزوكرو ان خبرين يتشديرگن گشى گه يوز مناث بيره.

(ناشره ومحرره محمد ميرزا ماوراى اوف)